

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4998-2

21. november 2023

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 – Troms og Finnmark fylkeskommune (nye Finnmark fylkeskommune) – klage på valgprotokoll

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til brev av 6. oktober 2023 med oversendelse av klage på gjennomføringen av fylkestingsvalget i nye Finnmark fylkeskommune.

Sakens bakgrunn

Hallvard Nygård klager i e-post av 28. september 2023 på valgprotokollen fra Sør-Varanger kommune for fylkestingsvalget i nye Finnmark fylkeskommune. I klagen viser Nygård til at det er flere stemmesedler enn det er kryss i manntallet. Nygård viser til at det i valgprotokollen til kommunen er 8588 stemmesedler og 4725 kryss i manntallet.

Innholdet i klagen

Nygård skriver at feilene i valgprotokollene ser ut som feil i oppsummeringen og ikke i de underliggende tallene. Feilen ser ut til å gjelde alle valgprotokoller kommuner har hentet ut etter 20. september 2023. Valgdirektoratet har bekreftet feilen overfor Aftenposten 27. september 2023, men det er ikke utdypet hvorfor den har skjedd, hvorfor endringen har skjedd, hvordan de har vurdert risiko og hvilke rutiner de har for testing mv. I klagen bes det om at det innhentes redegjørelse fra Valgdirektoratet.

Fylkesvalgstyrets behandling av klagen

Fylkesvalgstyret i Finnmark behandlet klagen i møte 6. oktober 2023, og fattet følgende vedtak:

- 1. Klagen fra Hallvard Nygård avvises.*
- 2. Klagen tas ikke til følge.*
- 3. Klagesaken sendes videre til Kommunal- og distriktsdepartementet til endelig avgjørelse.*

Av saksfremstillingen fremgår blant annet følgende:

BESKRIVELSE

Klager oversendte til fylkesvalgstyret kopi av tabellen «Nøkkeltall i valg gjennomføringen», og som er inntatt i møteboken til Sør-Varanger kommune på side 2. Klagerens versjon inneholder følgende tall for Sør-Varanger:

<i>Antall stemmeberettigede</i>	<i>8014</i>
<i>Totalt antall kryss i manntallet</i>	<i>4725</i>
<i>Oppmøteprosent</i>	<i>58,96 %</i>
<i>Totalt antall godkjente stemmesedler</i>	<i>8590</i>

Valgstyret til Sør-Varanger kommune leverte til fylkesvalgstyret deres møtebok den 13. september sammen med stemmesedlene for kontrolltelling. Møteboken var skrevet ut den 12. september og var signert. Denne ble lagt til grunn for Fylkesvalgstyrets kontrolltelling. Boka angir de angjeldende tallene slik:

<i>Antall stemmeberettigede</i>	<i>8014</i>
<i>Totalt antall kryss i manntallet</i>	<i>4725</i>
<i>Oppmøteprosent</i>	<i>58,96 %</i>
<i>Totalt antall godkjente stemmesedler</i>	<i>4295</i>

Valgprotokoll for fylkesvalgstyret i Finnmark valgdistrikt basert på fylkesvalgstyrets kontrolltelling viste på side 13 og 14 at ovennevnte antall stemmesedler – 4295 – stemte.

Det konstateres følgelig et avvik mellom stemmeseddelantallet som inngår i Sør-Varangers valgprotokoll som klager hentet ut av Valgdirektoratets nettportal når de ble tatt ut på et senere tidspunkt og det stemmeseddelantallet som ble konstatert både ved kommunens tellinger og fylkeskommunens kontrolltelling i tidsrommet 12 -15. september da valgoppgjøret ble kjørt.

Foranlediget av dette avviket tok valgansvarlig på vegne av Fylkesvalgstyret kontakt med Valgdirektoratet, og fikk der opplyst at de hadde oppdaget en multiplikasjonsfeil i protokollene til de valgstyrene hvor kommuner hadde hentet ut protokoller etter den 19. september. Sør-Varanger var en av disse.

Uttalelsene ble bekreftet av en etterfølgende (vedlagt) epost fra Valgdirektoratet datert 2. oktober d.å. hvorfra følgende hitsettes:

«Valgdirektoratet fikk inn en henvendelse om feil tall i en valgstyrets møtebok for fylkestingsvalget. Vi undersøkte og fant ett tall var doblet og samme feilen var i alle nye møtebøker for kommunene for fylkestingsvalget som ble tatt ut fra EVA, men ikke i de møtebøkene som var tatt ut på valgdagen og dagene etter. Systemavdelingen gravde videre og fant at feilen stammer fra en endring i EVA 19.09.2023 som påvirket dette. Det vil si at kommuner som tok ut møtebok for

fylkestingsvalget før denne datoen ikke vil ha denne feilen. Vi har rettet feilen og har tatt kontakt med alle kommuner som potensielt kan ha lastet ned møtebok med feil.

Det er viktig å presisere at dette ikke betyr at det har vært feil i kommunenes eller fylkeskommunenes tellinger! Det var en summeringsfeil som ved ett tall i møtebøkene, som nå altså er tatt hånd om.»

VURDERING

Klager mangler klagerett

Med utgangspunkt i valgloven § 13-2 (1) sammenholdt med valgloven §§ 2-4, jf. §§ 2-2 og 2-3 må Klager for å kunne få klagen behandlet sannsynliggjøre at hans bostedsadresse er registret i folkeregisteret i en kommune i Finnmark. Det har han ikke gjort.

Fylkesvalgstyret har derfor på egenhånd foretatt en kontroll i folkeregisteret og avdekket at de som heter Hallvard Nygård i Norge har samtlige registrert bopel på Vestlandet og Sørlandet. Ingen med dette navnet er folkeregistrert i Finnmark.

Det er dermed på det rene at klageren ikke har rett til å klage på valget i Finnmark valgdistrikt, og klagen må alene av den grunn avvises.

Vurdering av klagers anførsler

Den feilen som klager har hengt seg opp i er en feil som valgdirektoratet har påpekt oppstod den 19. september d.å., altså mange dager etter at valgoppgjøret var foretatt både av valgstyret i kommunen og av fylkesvalgstyret. Feilen medførte en fordobling av antallet stemmesedler i forhold til det reelle. Feilen er skjedd i ettertid og har intet med valgoppgjøret å gjøre.

Departementets vurdering

Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av fylkestingsvalget i det fylket vedkommende er manntallsført, jf. valgloven § 13-2 første ledd første punktum. Det fremgår av saksfremstillingen at Nygård ikke er folkeregistrert som bosatt i Finnmark. Departementet legger dermed til grunn at Nygård ikke har klagerett ved fylkestingsvalget i nye Finnmark fylkeskommune. Klagen skal dermed avvises.

Selv om klagen avvises, finner departementet grunn til å knytte enkelte merknader til klagen.

Det følger av valgloven § 13-2 fjerde ledd at departementet skal kjenne fylkestingsvalget i en kommune eller i hele fylket ugyldig dersom det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette.

Feilen i antall godkjente stemmesedler i valgprotokollen for Sør-Varanger kommune fremkommer under feltet i protokollen som angir «nøkkeltall i valggjennomføringen». Tallene som ligger til grunn for det totale antallet stemmesedler, inneholder ikke denne feilen. Departementet legger til grunn at årsaken var en feil i valgadministrasjonssystemet som påvirket protokoller som ble hentet ut fra systemet fra og med 19. september, og ikke en feil i opptellingen eller protokolleringen utført av kommunene. Feilen ble senere rettet av Valgdirektoratet. Eventuelle feil i protokollene er ikke i seg selv en feil som antas å ha hatt innflytelse på utfallet av valget.

Konklusjon

Klagen avvises.

Vedtaket er endelig og kan ikke bringes inn for domstolene, jf. valgloven § 13-2 fjerde ledd.

Med hilsen

Siri Dolven (e.f.)
avdelingsdirektør

Jan Morten Sundeid
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Hallvard Nygård			
Troms og Finnmark	Postboks 701	9815	VADSØ
fylkeskommune			